

Els nostres fills i filles són els invisibles.

Arrel dels casos de salut mental que han començat a sortir a les xarxes socials i a la premsa, volem explicar per una banda la tasca feta i, per l'altra, la situació de les nostres sòcies i socis i agrair a l'opinió pública que s'ha manifestat majoritàriament al nostre costat .

Ens agradaria començar aquest article dient que per a obtenir els recursos no hauria de ser necessari haver de sortir als mitjans de comunicació i a les xarxes socials explicant els nostres casos particulars. Hi ha persones que no hi tenen accés i d'altres que no volen explicar la seva dramàtica situació als quatre vents, entre altres coses per l'estigma social que impera encara avui a la nostra societat. Però independentment del ressò mediàtic, tothom ha de tenir dret a rebre atenció sanitària i social.

La situació del nostres fills i filles és de desemparament. Infants, adolescents i joves amb diagnòstics varis: TDAH (Trastorn per Dèficit d'Atenció amb o sense Hiperactivitat), TEAF (Trastorn de l'espectre Alcohòlic Fetal), TEA (Trastorn de l'Espectre Autista), TCA (Trastorn del Comportament Alimentari), TLP (Trastorn Límit de la Personalitat), Adversitat Primerenca, FIL (Funcionament Intel·lectual Límit)... i també molts sense diagnòstic, però amb trastorns molt greus. Conductes autolesives que han arribat al suïcidi, agressivitat dins de l'àmbit familiar amb violència filioparental en molts casos, convivència impossible a la família, robatoris dins i fora de l'àmbit familiar, ordres d'allunyament per aquest i altres motius per a persones joves que acaben vivint al carrer, fills a la presó quan el que tenen és un problema de salut mental, famílies hipotecades per poder pagar una plaça en un centre terapèutic residencial privat o concertat.

Centres de Salut Mental Infantil i Juvenil i d'Adults (CSMIJ i CSMA) que no sempre tenen els recursos necessaris i en alguns casos, amb evident manca de formació en aquests trastorns del neurodesenvolupament cada vegada més freqüents entre els joves. Ràtio de professionals fins a 3 vegades inferior a la resta d'Europa. Filles i fills expulsats del sistema educatiu per manca de professionals formats i de recursos per atendre'ls. I per tant amb impossibilitat de trobar feina i de tenir un projecte de vida, impossibilitat d'accedir a pisos per no ser considerats persones de risc ja que sovint tenen una família no desestructurada i per tant no són considerats en risc d'exclusió social. A tot l'esmentat, malauradament en molts casos s'hi afegeix el consum de substàncies com el cànnabis o l'alcohol entre d'altres, i l'automedicació.

A més a més, els nostres fills i filles són els invisibles. Fins i tot amb el que està sortint ara als mitjans de comunicació, no es recullen els casos de conductes disruptives, violència filioparental, robatoris... Som els casos que queden al marge i que ni quan es parla de salut mental s'hi fa esment. No s'hi pensa perquè es vinculen encara a manca d'educació i criminalitat, culpabilitzant d'aquesta manera les mateixes famílies.

AFATRAC, Associació de Familiars d'Afectats per Trastorns de Conducta <https://afatrac.org/> , va néixer l'any 2016 amb l'ajut de la llavors diputada, Sra. Magda Casamitjana. Actualment som 260 famílies associades, i a més a més atenem a 350 famílies més que, en algun moment ens han demanat ajut.

El 5 de juliol de 2017 vam [comparèixer davant la Comissió d'Afers Socials i Famílies](#) del Parlament de Catalunya, per a informar sobre l'entitat, els problemes que pateixen les famílies i les respostes necessàries. Com a resultat d'aquesta compareixença, el govern nomenà la Sra Casamitjana Directora del PAIcSaMAEC (Programa d'Abordatge Integral dels Casos de Salut Mental i Addiccions d'Elevada Complexitat) que amb una metodologia innovadora i molt participativa (prop de 400 professionals) està intentant donar llum i recursos a aquesta xacra social, des d'una perspectiva multidisciplinària, comunitària i basada en la recuperació. AFATRAC tenim la satisfacció de participar en aquest treball i hi hem posat moltes energies i esperances. Des d'aquí volem agrair a la Sra Magda Casamitjana la seva implicació i el gran treball fet.

L'octubre del 2018, ja més organitzada l'associació, vam redactar la nostra "[carta als Reis](#)" en la que recollim totes les demandes de les nostres famílies i vam portar el document a totes les Conselleries i Departaments de la Generalitat de Catalunya. Podeu descarregar el document: [AFATRAC a les Conselleries de la Generalitat de Catalunya](#).

El dia 6 de febrer de 2020 vam organitzar la primera [Jornada "Repensem la justícia-Salut mental"](#) que va tenir 401 inscripcions, fins a 250 visualitzacions en streaming i 1.969 visualitzacions a dia d'avui a Youtube, el que demostra el gran interès i la magnitud del problema.

Ens hem reunit amb el Síndic de greuges, Directors/es generals de les diferents Conselleries, professionals de tots els serveis implicats: salut, serveis socials, educació, treball, justícia, associacions afins... Hem signat un conveni amb la Fundació Vidal i Barraquer dedicada a l'àmbit de la Salut Mental, i que integra l'assistència, la docència i la recerca en la salut mental.

En moltes ocasions se'ns diu que sí que hi ha recursos, però el nostre dia a dia és cruel i ens demostra que no és així, que a casa nostra vivim un infern, i estem patint abandonament institucional a tots nivells.

Des del primer moment de la nostra constitució com a Associació no hem parat de lluitar per a aconseguir una vida digna i recursos pels nostres familiars i les seves famílies, i no pararem. És des de l'associacionisme que hem d'aconseguir-ho.

No defallirem!

Montserrat Boix

Presidenta AFATRAC - Associació de Familiars d'Affectedats per Trastorns de Conducta

Barcelona, 10 d'abril de 2021